

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: Secțiunea 1.3.3. - *Ajutoare pentru sectorul creșterii animalelor* din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 485 din 22.12.2022

2.2. Descrierea situației actuale

Începând cu anul 2015 și până în 30 iunie 2023, prin Hotărârea Guvernului nr. 1179/2014, cu modificările și completările ulterioare, statul român a acordat ajutoare de stat în sectorul creșterii animalelor, pentru acoperirea costurilor administrative aferente întocmirii și menținerii registrului genealogic, precum și costurilor aferente testelor pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului. Ajutoarele au fost furnizate sub formă de servicii subvenționate întreprinderilor individuale și familiale, persoanelor fizice autorizate, persoanelor fizice care dețin atestat de producător, după caz, precum și persoanelor juridice care își desfășoară activitatea în domeniul creșterii animalelor.

Odată cu începerea noii politici agricole comune 2023 -2027, reglementările cu privire la ajutoarele de stat s-au modificat, statul român optând pentru instituirea schemei de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor în baza prevederilor Secțiunii 1.3.3. - *Ajutoare pentru sectorul creșterii animalelor* din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 485 din 22.12.2022, ceea ce impune aprobarea schemei de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor prin ordonanță de urgență.

Având în vedere faptul că activitatea de creștere a animalelor din speciile bovină, porcină, ovină, caprină și ecvină ocupă un loc strategic din punct de vedere al asigurării securității alimentare a populației, fiind o activitate agricolă cu impact major economic și social în dezvoltarea unei țări, reprezentând o sursă de venit, uneori chiar singura sursă de venit, pentru populația rurală, și totodată făcând parte din patrimoniul cultural al acesteia, una din modalitățile de a promova creșterea animalelor din aceste specii este încurajarea exploatarii animalelor de reproducție de rasă pură și a porcilor de reproducție hibrizi.

Întrucât promovarea și sprijinirea acestei activități constituie o pârgie pentru creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea discrepanțelor și disparităților între categorii de ferme, sectoare agricole și teritorii, dar și pentru asigurarea menținerii producției agricole concomitent cu îmbunătățirea performanțelor economice și creșterea veniturilor pentru fermele mici/medii/de familie,

Luând în considerare că formele asociative care au responsabilitatea aplicării normelor Uniunii în domeniul producerii animalelor de reproducție cu anumite caracteristici genetice pot juca un rol important în rezolvarea problemelor de management cu care se confruntă crescătorii și în construirea de mijloace de creștere a venitului acestora,

Având în vedere că prin selecție și reproducție dirijată s-au realizat progrese semnificative în ceea ce privește productivitatea animalelor de fermă și calitatea produselor obținute de la acestea, astfel determinând reducerea costurilor de producție și satisfacerea cerințelor consumatorilor, aplicarea acestor tehnici reprezintă una dintre soluțiile de răspuns la preocupările societății și de realizare a obiectivelor de creștere durabilă a animalelor în ceea ce privește utilizarea mai eficientă a resurselor și îmbunătățirea rezilienței și robusteții animalelor. De asemenea sprijinirea gestionării resurselor genetice ale raselor aflate pe cale de dispariție constituie o prioritate, acestea fiind considerate rezervor de gene care ar putea contribui la realizarea obiectivelor legate de biodiversitate, bunăstarea animalelor și de sustenabilitate a producției.

Luând în considerare faptul că ameliorarea este o acțiune realizată pe perioade lungi de timp, care susține și cuantifică progresul genetic care se cumulează pe parcursul mai multor generații de animale, rezultă necesitatea derulării acestui proces fara intreruperi.

Ținând seama că fermierul este obligat să investească în ameliorare pentru a se menține în competiție cu ceilalți fermieri, dar și faptul că acesta nu este beneficiarul real al investiției, participarea financiară a statului la această investiție, prin care promovează producția animală, și în acest fel asigură siguranța alimentară a populației, este justificată.

Ținând cont de faptul că asociațiile de crescători care întocmesc și implementează programe de ameliorare au încheiat în decembrie 2022 contracte de prestări servicii cu crescătorii de animale cel puțin pentru întreg anul 2023, programe în care s-a prevăzut finanțarea prin ajutor de stat a maximum 100% din costurile administrative aferente întocmirii și menținerii registrului genealogic și 70% din costurile aferente testelor pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului, întreruperea acordării ajutorului de stat ar genera litigii între prestatorii de servicii de ameliorare și crescătorii de animale, existând riscul real de a nu se mai continua programele de ameliorare aprobate de autoritatea competentă în domeniu, respectiv Agenția Națională pentru Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu".

Întrucât întreruperea desfășurării programelor de ameliorare ar avea efecte negative asupra performanțelor efectivelor de animale, ceea ce ar determina pe termen scurt, mediu și lung scăderea cantității de produse alimentare disponibile în piață, cu efecte asupra securității alimentare a populației.

Luând în considerare contextul evidențiat mai sus este necesar a se institui, în continuare, o schemă de ajutor de stat, care să susțină activitatea de ameliorare a animalelor, având în vedere că producțiile obținute de la rasele ameliorate asigură materia primă pentru industria alimentară și siguranța alimentară a populației.

Ținând seama de contextul în care, în lipsa adoptării unor măsuri urgente, s-ar putea înregistra o scădere a efectivelor de animale din rase ameliorate, având drept rezultat perturbări în ceea ce privește aprovizionarea cu materii prime și produse.

luând în considerare că elementele situației de criză actuale precum și contextual internațional conturează o situație excepțională în sectorul creșterii animalelor, se impune luarea unor măsuri urgente prin această schema de ajutor de stat,

Având în vedere faptul că în cazul neadoptării măsurilor propuse în regim de urgență, crescătorii de animale vor fi nevoiți să renunțe la programele de ameliorare, vor pierde nivelul de competitivitate ecologică și nu vor putea menține efectivul de animale care să asigure securitatea alimentară.

Se impune ca statul să ia urgent măsuri de natura ajutorului de stat în conformitate cu prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale, pentru a

atenua repercusiunile negative ce s-ar înregistra pe piața produselor alimentare și pentru a asigura menținerea activităților economice și a locurilor de muncă în sectorul zootehnic.

2.3. Schimbări preconizate

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale susține ameliorarea potențialului de producție al raselor de animale care au întocmit programe de ameliorare.

Conform prevederilor Secțiunii 1.3.3. pct.454 lit.a) și b) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, C 485 din 22.12.2022, ajutorul de stat acoperă parțial sau integral costurile administrative aferente întocmirii și menținerii registrului genealogic, precum și costurile aferente testelor pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului.

Prin prezentul proiect se instituie o nouă schemă de ajutor de stat care are ca obiectiv acoperirea costurilor administrative aferente întocmirii și menținerii registrului genealogic, precum și costurile aferente testelor pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului.

Ajutoarele sunt furnizate sub formă de servicii subvenționate întreprinderilor individuale și familiale, persoanelor fizice autorizate, persoanelor fizice care dețin atestat de producător, după caz, precum și persoanelor juridice care își desfășoară activitatea în domeniul creșterii animalelor.

Intensitatea ajutorului de stat pentru efectuarea serviciilor menționate anterior este:

- a)** de până la 100% din costurile administrative aferente întocmirii și menținerii registrelor genealogice;
- b)** de până la 70 % din costurile aferente testelor efectuate de terți sau în numele unor terți pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului.

Solicitanții ajutorului de stat sunt asociații sau organizații de crescători de animale care prestează serviciile menționate anterior și care îndeplinesc următoarele condiții:

- a)** sunt persoane juridice conform legislației în vigoare;
- b)** desfășoară activități în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibrizi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor ("Regulamentul privind ameliorarea animalelor") și sunt recunoscuți/acreditați/autorizați de către Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof.dr. G.K. Constantinescu” pentru activitățile desfășurate;
- c)** efectuează serviciile prevăzute la secțiunea 1.3.3. pct.454 lit.a) și b) din Orientările Uniunii Europene;
- d)** realizează parametri tehnici ai programului/programelor de ameliorare aprobate pentru care se solicită sprijinul financiar.

Calculul tarifelor pentru serviciile menționate anterior, respectiv pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic, precum și pentru testele efectuate de terți sau în numele unor terți pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului, pentru fiecare specie au fost realizate de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof.dr. G.K. Constantinescu”, în calitate de autoritate competentă în zootehnie și au fost validate de Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală.

Tarifele menționate anterior pentru testele efectuate de terți sau în numele unor terți pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului cuprind cheltuieli cu forța de muncă, consum energie, abonamente internet, chirii/rate, taxe, întreținere, igienă și apă pentru sedii, arhivare, consum combustibil, întreținere și reparații auto, taxe, asigurări, cheltuieli aferente dotărilor, serviciilor, asigurării

condițiilor de muncă, cheltuieli aferente turmei/efectivului, respectiv cititoare, cântare, lanametre, milkmetre, adeverințe, acces BND, tipărire tipizate și comunicări către crescători, fond pentru dezvoltare și achiziții.

Față de cele menționate, au rezultat următoarele tarife pentru testele efectuate de terți sau în numele unor terți pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului:

- a) 140 lei, în cazul testării performanțelor producției de lapte, și 60 lei, în cazul testării performanțelor producției de carne, pentru rasele de animale din speciile taurine și bubaline;
- b) 35 lei, în cazul testării performanțelor producției de lapte, 35 lei, în cazul testării performanțelor producției de carne, 30 lei, în cazul testării performanțelor producției de lână, pentru rasele cu lână fină, și 36 lei, în cazul testării performanțelor producției de pielicele, pentru rasele de animale din speciile ovine și caprine.

Tarifele menționate anterior pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic, cuprind cheltuieli cu forța de muncă, consum energie, abonamente internet, chirii/rate, taxe, întreținere, igienă și apă pentru sedii, licențe, arhivare, consum combustibil, întreținere și reparații auto, taxe, asigurări, cheltuieli aferente dotărilor, serviciilor, asigurării condițiilor de muncă, cheltuieli aferente turmei/efectivului, respectiv cititoare, acces BND, tipărire tipizate și comunicări către crescători, fond pentru dezvoltare, promovarea raselor și achiziții, mentenanța și dezvoltarea soft.

Față de cele menționate, au rezultat următoarele tarife pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic:

- a) 60 lei pentru rasele de animale din speciile taurine, bubaline și ecvine;
- b) 35 lei pentru rasele de animale din speciile ovine, caprine;
- c) 100 lei pentru porcine.

Prin prezentul proiect se stabilește valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat pentru perioada 2023-2027, respectiv 561.571,18 mii lei, din care 173.901,19 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine, ecvine, și 387.669,99 mii lei pentru speciile ovine și caprine.

Ajutorul de stat se acordă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Suma alocată ajutorului de stat pentru perioada 1 iulie - 31 decembrie 2023 este de maximum 39.000 mii lei credite de angajament, din care 16.926 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine și ecvine și 22.074 mii lei pentru speciile ovine și caprine, respectiv 24.000 mii lei credite bugetate, din care 10.416 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine și ecvine și 13.584 mii lei pentru speciile ovine și caprine, și se asigură de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anul 2023.

Sumele alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru plata ajutoarelor de stat în anii 2024-2027 se aprobă anual prin hotărâre a Guvernului.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere menținerea activității de creștere a unor animale cu potențial crescut de producție.

3.2. Impactul social

Îmbunătățirea performanțelor la rasele de animale conduce la creșterea veniturilor crescătorilor de animale, și, în consecință, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și viață a acestora.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Producțiile obținute de la rasele ameliorate asigură materia primă pentru industria alimentară și siguranța alimentară a populației.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Obținerea unor producții de calitate creează premisele dezvoltării și extinderii mediului de afaceri în spațiul rural.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Toți beneficiarii prezentei scheme de ajutor de stat își desfășoară activitatea în domeniul producției de produse agricole.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Asigurarea respectării măsurilor de biosecuritate cu impact asupra condițiilor de protecție a mediului.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -			
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe cinci ani

1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat pentru perioada 2023-2027 este de 561.571,18 mii lei, din care 173.901,19 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine, ecvine, și 387.669,99 mii lei pentru speciile ovine și caprine și se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.						

Suma alocată ajutorului de stat pentru perioada 1 iulie - 31 decembrie 2023 este de maximum 39.000 mii lei credite de angajament, din care 16.926 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine și ecvine și 22.074 mii lei pentru speciile ovine și caprine, respectiv 24.000 mii lei credite bugetare, din care 10.416 mii lei pentru speciile taurine, bubaline, porcine și ecvine și 13.584 mii lei pentru speciile ovine și caprine, și se asigură de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anul 2023, în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anul 2023.

Ajutorul de stat se acordă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anul 2023, cu încadrare în limita prevederilor bugetare aprobate cu această destinație Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, la capitolul 83.01 „Agricultură, Silvicultură, Piscicultură și Vânătoare”, Titlul 40 „Subvenții”, art.40.15 „Sprijinirea producătorilor agricoli”.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul

Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Proiectul de act normativ se transmite pentru consultare structurilor asociative partenariale din sectorul agricol.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.

6.6. Alte informații

Proiectul intră sub incidența art.49 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În data de 09.05.2023 a fost notificată la Comisia Europeană schema de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor. Aceasta a fost înregistrată la Comisia Europeană și a primit numărul de caz SA.107400 (2023/N)

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 21.06.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și rețeaua sa teritorială.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens am elaborat prezentul *proiect de Ordonanță de urgență privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor*, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

FLORIN – IONUȚ BARBU

Avizăm :

VICEPRIM – MINISTRU,

MARIAN NEACȘU

MINISTRUL FINANTELOR,

MARCEL – IOAN BOLOȘ

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,

LUMINIȚA – TEODORA ODOBESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

ALINA – ȘTEFANIA GORGHIU